

вмѣсто общобългарското билъ, кѣтка, вмѣсто китка, сѣнъ вмѣсто синъ¹⁾. Тия особености на южно-македонския говоръ утвърдяватъ, че на него сѣ написани първитѣ църковно-славѣнски книги, както сѣ убѣдени сега повечето слависти. Изговорътъ на *ъ* въ южно-българския говоръ е сходно съ сѣщия изговоръ на западно-българския. Изключение прави Лъгадинското Поле между Солунъ и Бешикъ Дагъ, дѣто *ъ* се изговаря като *ѣа*: бѣалъ човѣакъ.²⁾ Тоя край образува прѣходъ къмъ източно-българскитѣ говори. Отъ нашитѣ филолози Б. Цоневъ туря Лъгадинското Поле между западнитѣ, а Милетиѣ между източнитѣ говори³⁾. Въ южно-македонския говоръ се забѣлѣзва правилно ударение, но отлично отъ западно-македонското. Въ Костурско и Саржъ Гьолъ то е всѣкога на прѣдпоследната сричка, а въ Воденско и Кукушко се мѣни въ двата последни слога⁴⁾, въ Солунско ударението нѣйдѣ е свързано съ двѣтѣ последни срички, а нѣйдѣ е мѣниливо, а въ Лъгадинското Поле е повсѣдѣ мѣниливо както въ източнитѣ говори⁵⁾. Въ цѣлата южно-македонска група е познатъ само единъ членъ: *о*, *отъ*, *ѣтъ* за мъжки, *та* за женски и *то* за срѣденъ родъ⁶⁾.

Общо нѣщо въ облѣклото на южно-македонскитѣ българи сѣ чернитѣ гащи на мъжете, всѣкога съ отворени крачули, които стигатъ обикновено до срѣдата на пищалитѣ. На кръста е навито малко поясче, а на плещитѣ се облича кѣса дрѣха до гашитѣ, всѣкога отъ тъмна боя, зимѣ съ кожена подплата. Женското облѣкло е много по-сложно и мѣниливо. То е всѣдѣ по бѣдно съ везанки, нежели облѣклото на западно-македонскитѣ.

Селата на южно-македонскитѣ българи сѣ всѣкога събрани вкупъ. Тукъ има стремежъ къмъ образуване на голѣми села. Кѣшитѣ сѣ повсѣдѣ построени гѣсто една до друга, безъ широки дворища около тѣхъ и безъ широки поляни помежду имъ. Като извадимъ чифлицитѣ на Солунско Поле, повсѣдѣ низъ южна Македония населението прѣдпочита да строи двоетажни каменни сгради, покрити съ керемиди или плочи. Въ долния катъ стоятъ храни и уреди, понѣкога и домашни животни; а горниятъ катъ е жилище на семейството и обикновено има 3 стаи: за спанье, за готвенье и за дрѣх.

¹⁾ Miletic, Bemerkungen, Archiv, XX. 586—587; Стоиловъ, Рефлекси отъ старобългарския изговоръ на *ъ* въ новобългарскитѣ нарѣчия. П. С. LVIII. 569—571.

²⁾ Oblak, Mac. Studien, 25—26.

³⁾ Miletic, Bemerkungen. Archiv, XX. 581; Цоневъ, За източно-българския вокализъмъ. Сб. М. III. 284.

⁴⁾ Цоневъ, За ударението въ българския езикъ. Сб. М. VI. 23—26.

⁵⁾ Oblak, Mac. St. 86.

⁶⁾ Miletic, Bemerkungen, 602.